

Plačila ob 4 zjutraj:
Stane celoletno . 180 K
mesечно 15
za zasled. omotije 200
za tiskanje 40

Oglaš. za v. n. s. v. n. s. v. n. s.
3 K
za oglaš. 10 20 30 40
stolpca (58 mm) . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Milošičeva cesta št. 18
Telefon št. 72
Upravištvov:
Sodna ulica št. 8
Telefon št. 35

Račun kr. pošt. ček. urad
št. 11.842

Ljubljana, 22. februarja.

Za svobodo vere in vesti.

V USTAVNEM ODBORU VSE PROTI KLERIKALCEM.

Beograd, 22. febr. (Izv.) Današnja seja ustavnega odbora je bila odprta ob pol 10. uri dopoldne. Razpravljalo se je o členu 13, ki govori o veroizpovedih. Prvi je govoril republikanec Jovo Gjonović, ki je naglašal, da mora biti država liberalna in sloboda vesti omogočena in neomejena. Verski obredi ne smejo ogroziti javnega reda in javne morale. Za Gjonovičem je govoril socialni demokrat Divac, nato pa demokrat Demetrovič, ki je predlagal, naj se istočasno zagotovi sloboda vere in sloboda vesti. Člen 13 naj bi se glasil: »Nikdo ne sme ovirati državljanov pri izvrševanju njihovih verskih opravil, ako nista pri tem ogrožena javni mir in morala. Nikogar se ne sme siliti, da kaže javno svojo versko pripadnost, da sodeluje v versko-zakonitih aktih, svečanostih, obredih in vajah, razven, v kolikor niso ti obredi uzakonjeni za osebe, ki so podložne starišem, varuštva in vojnim oblastim. Priznati se morajo vse veroizpovedi. Državljanstvo-politične pravice so neodvisne od veroizpovedi. Verske organizacije in njihovi člani ne smejo zlorabljati vere v politične svrhe.« Govornik naglašal, da so to principi verske tolerance in prosi predsednika dr. Ninčiča, naj odredi pavzo, da se doseže v tem vprašanju sporazum. Klerikalci dr. Šimrak je odgovarjal na izvajanje socialnega demokrata Divca, naglašujoč, da vera ni stvar srca, ampak razuma. Musliman Hrasnica je izjavil, da morajo veroizpovedi samostojno izvrševati svoje posle in samostojno upravljati svoje zaklade. Nikogar se ne sme siliti, da prisostvuje obredom drugih veroizpovedi. Musliman Mehmed Maglajič je podpiral predlog predgovornika, nakar je predsednik dr. Ninčič zaključil sejo, ker ni bilo mogoče doseči v tako važnem vprašanju sporazuma. Prihodnja seja se bo vršila jutri dopoldne. Po seji so se nadaljevala medstrankarska posvetovanja in je pričakovati, da bo še tekom današnjega dne dosežen sporazum glede definitivne stilizacije tega člena.

Beograd, 22. febr. (Izv.) Ob 6. uri zvečer je bila seja ustavnega odbora prekinjena in so se sestali zastopniki demokratov, radikalcev, zemljoradnikov, muslimanov in klerikalcev v ministrski sobi konstituantne na sejo v svrhu sporazuma. Po večurni razpravi so se zedinili glede člena 13 ustavnega načrta, ki obravnava svobodo vere in vesti, vse stranke razen klerikalcev. V vprašanju avtonomije veroizpovedi glede njihovega imetja je večina pristala na koncesijo v tem smislu, da morejo upravljati veroizpovedi lastna premoženja po predpisih zakona, ki ima iziti. Daljša debata se je razvila glede vprašanja, jeli imajo verske družbe, ki imajo glavo izven države, pravo občevanje z ujo direktno ali preko ministrstva

Trst svobodna luka.

MILAN, 22. febr. (Izv.) »Secolo« javlja: Kot govorijo se smatra, da se italijanski kralj udeležil aneksijskih slavnosti v Trstu. Ob ti priliki bo izšel slavnostni dekret, s katerim se

naroda, ali povderiti svoje rimsko-katoliško sovraštvo do Beograda. V obeh slučajih je bil to protinaroden in zato tudi protidržaven akt. Ako bi zaradi tega minister vere, ali minister prosvete pokazal našim škofom potrebno rezerviranost in manj zaupljivost kot jo zaslužijo, bo zopet po klerikalnem gozdu razlegala pesem o kulturnem boju.

Forsiranje kulturnega boja je danes alfa in omega klerikalne politike. Edinole še s kulturnim bojem

proglasa Trst za svobodno luko. Ozemlje svobodne tržaške luke bo obsegalo industrijalno cono od Skednje do Milja, železniško središče Nabrežno do ladjedelnice v Trzinu ob Soči.

upa klerikalizem, da se politično zopet dvigne iz propada, v katerega ga je sunila svetovna vojna. Treznih politikov bodo klerikalci zamažili v tem boju za protivnike. Prepričali se bodo, da Jugoslavija ni Avstrija. Klerikalnih izzivanj bo kmalu že preveč. Za prevrote kulturne bojevnike bo treba — kakor smo videli — le par curkov mrzle vode in dozdevni kulturni boj bo izvojevan kot je bil pohojen od časovnega toka klerikalizem v politiki.

Grof Sforza o luki Baroš.

RIM, 22. febr. (Izv.) Poluradna korespondenca »Informatore della Stampa« izjavlja, da je vprašanje luke Baroš rešeno z rapalsko pogodbo. To je izjavil na merodajnem mestu minister za zunanje zadeve grof Sforza, ki je brez ovinkov priznal,

da pripade luka Baroš Jugoslaviji. To je stališče italijanske vlade, katero je svoječasno odkrito priznal grof Sforza v svojem pismu bivšemu jugoslovanskemu ministru zunanjih zadev Trumbiću.

Pogajanja z zemljoradniki in muslimani.

Beograd, 22. februarja. (Izv.) Danes popoldne so se nadaljevali pregovori z zemljoradniki, pri katerih so se pretrale njihove 22 točke. Od vseh 22 točk, ki so jih stavili zemljoradniki, je samo ena v celoti sprejeta, in sicer o invalidih in vojnih sirotah. Zahteve zemljoradnikov o strokovnem predstavištvu, vezanih mandatih, socijalizaciji veleposestev, niso sprejete. Ostale točke so sprejete v načelu. Poputrinjem se nadaljujejo pogajanja.

Beograd, 22. februarja. (Izv.) Iz Sarajeva so došli v Beograd muslimanski poslanci, tako da je sedaj cel ustavni odbor skupaj. Pričakuje se odgovor ministrskega predsednika Pašića, ki proučuje ustavni načrt muslimanov. Ko dobe odgovor Pašića, bodo muslimani sklicali klubovo sejo. Za vodstvo politike so dobili muslimanski poslanci proste roke od strani strankinega vodstva. Pašić jim bo dal odgovor najbrže že jutri. Kakor izgleda, bodo muslimani v načelnih vprašanjih popustili.

Beograd, 22. febr. (Izv.) Centralni odbor jugoslovanske muslimanske organizacije je sklenil stopiti v vlado tudi za ceno izstopa nekaterih svojih članov, ki nagibajo k Narodnemu klubu, ako vlada ustreže muslimanom pri vprašanju čuvanja historičnih granic Bosne in Hercegovine. (Dr. Nikola Gjurgjevič kot predsednika bosanske vlade odklanjajo, ker je zaupnik Terifa Arnautoviča in mož Stojana Protića).

Naša vojska zasedla Pag.

Zagreb, 22. februarja. Včeraj ob 13. je ob velikem navdušenju prebivalstva naša vojska zasedla otok Pag.

Jugoslovanski protest radi Reke.

Rim, 22. febr. (Izv.) Giornale d'Italia javlja, da je jugoslovanski odpravnik poslov pred svojim odhodom iz Rima v Beograd protestiral pri italijanski vladi proti dejstvu, da se nahaja na Reki italijanska žandarmerija in vojska, kar se protivi določbam rapalske pogodbe. V slučaju, da smatra Italija prisotnost italijanske vojske na Reki iz varnostnih ozirov kot potrebno, tedaj mora Jugoslavija kot sopolisnica rapalske pogodbe zahtevati, da pride na Reko za vzdrževanje reda in miru enako število jugoslovanske žandarmerije oziroma vojske.

Baranja za Jugoslavijo

Beograd, 22. februarja. Baranji so zopet sprejeli odločno spomenico, ki jo nameravajo predložiti naši vladi. Ta memorandum zahteva iz narodnopisnih, gospodarskih, zgodovinskih, zemljopisnih in strateških razlogov, da se Baranja združi z Jugoslavijo.

Konferenca nasledstvenih držav.

LONDON, 22. febr. (Izv.) Italijanski minister zunanjih zadev Sforza je izjavil dopisniku »Journala«: Namen konferenca nasledstvenih držav ni, da se vzpostavi neka nova konfederacija na razvalinah avstro-ogrske monarhije, ampak da se najde pot, po kateri bi prišlo med nasledstvenimi državami do trajnih prijateljskih odnosov. Vse nasledstvene države so pa odločno proti temu, da bi se poskušalo doseči nekaj, kar bi le malo spominjalo na bivšo monarhijo.

Beograd, 22. febr. (Izv.) Danes je ekonomsko-financijski komite ministrov začel pretresati uvozno carino.

Boljševiki zavzeli Tiflis.

Carigrad, 22. febr. (Izv.) Močne boljševiške divizije so v zvezi z armenskimi delegati napadle Georgijance pri Chagalli; po krvavi borbi so se Georgijanci umaknili do železniške proge Tiflis-Erivan. Georgijanska vlada se je preselila v Kontais.

Carigrad, 22. febr. (Izv.) Boljševiki so zavzeli Tiflis.

Boj med fašisti in socialisti v Italiji.

RIM, 22. febr. (Izv.) Po vsej Italiji se vrše spopadi med fašisti in socialisti. Tako je bilo več spopadov v Rimu, v Bariju, kjer so fašisti nabili komunističnega poslanca Bombacci, nakar so socialisti proglasili generalni štrajk. Borbe so bile tudi v Ferrari, Veroni, Bologni, Florenci, Aiellu, Tarentu, Milanu in Potenzi. Povsod je bilo nekaj mrtvih in ranjenih.

Plebiscit v Gornji Slezi.

LONDON, 22. febr. Zavezniška konferenca je sklenila, da se plebiscit v Gornji Slezi vrši 20. marca. Anglija je prevzela protektorat nad plebiscitno cono in odpošlje v Slezijske bataljone vojaštva.

Internacionala dve in pol.

Dunaj, 22. februarja. (Izv.) Danes je pričela mednarodna socialistična konferenca, ki je sklicana po bernski predkonferenci v svrhu ustanovitve nove internacionalne. Bauer, Ellenbogen, Seitz in drugi avstrijski socialisti so na konferenci obdani s francoskimi in angleškimi tovariši. Iz Nemčije so zastopani neodvisni socialisti, večinskih ni na konferenco, vsled česar se more govoriti samo o delnem mednarodnem zboru. Kako bodo krsili svoj internacionalno, se še ne ve, kot četrto najbrže ne. Boljševiki ironizirajo dunajsko konferenco in predlagajo, naj se skupaj imenuje internacionala dve in pol. Oficijelno pripuščeni so med drugimi zastopniki Avstrije, Nemčije, Francije, Čehoslovaške, Jugoslavije, Anglije, židovskega združenja. Srbe zastopata Topalović in Lapčević, Slovence Etbin Kristan in dr. Korun. Predsednik Francos Longe je podelil ob otvoritvi konference besedo Fridriku Adlerju, ki je uvočoma pozdravljat tovariše iz Srbije ter iz onih dežel, o katerih se je reklo, da niso več socialisti. Z Moskvo, pravi, da ne bodo polemizirali; Rusiji hočejo pokazati, da jo boljše razumejo, kakor Rusija nje; njenega kasarniškega tona se konferenca ne bo posluževala. V duhu Marxa se hočejo združiti in zmagati. Tudi Francos Longe je pozdravil predvsem zastopnike belgijskega in srbskega naroda ki sta postala žrtev vojne. Živko Topalović se je zahvaljeval imenom srbskega proletarijata za pozdrave in poudarja, da so imeli socialisti vedno zaupanje v dunajski proletarijat. Taj izjavi so sledili »Živio« - klici.

Praga, 22. februarja. (Izv.) Splošno zdravstveno stanje predsednika Masaryka je trajno ugodno. Temperatura zadnjih štirih dni je znašala največ 37.1° Bitje žile 76 do 84krat na minuto. Vse vesti o kaki operaciji so brez podlage.

Beograd, 22. februarja. (Izv.) V Beograd je prispela delegacija za rešitev vprašanja ukinitja selvestrov nad imetij avstrijskih podanikov. Danes dopoldne so imeli prvo sejo z našimi delegati.

Beograd, 22. februarja. (Izv.) V edinstveni ministri za trgovino in industrijo ga bo zastopal minister za šume in rude dr. Krizman.

Sokolska ideja v službi države.

Minister za prosveto je izdal naredbo, v kateri naroča vsem šolam v Jugoslaviji, da vpeljejo telovadbo po sokolskem načinu in da vzgajajo mladino v sokolskem duhu — to je v ljubezni do naroda in naše nove domovine.

Klerikalno časopisje je zagnalo proti temu velik vrišč, sam ljubljanski škof, predstavitelj vatikanske politike v Sloveniji, se je odpeljal v Beograd priporočiti Orle in tožiti Sokole. Zmisel škofove spomenice, ki jo je oddal prosvetnemu ministru in zmisel pisave klerikalnega časopisja obstoji v trditvi, da je država napovedala katoliškim Slovencem versko vojno, da je vera znova v nevarnosti, ker jo ogroža svobodomiselstvo in pravoslavlje.

Oglejmo si stvar nekoliko bližje. Izven dvoma je, da je sokolski telovadni sestav znanstveno utemeljen in da je v metodiškem in fiziološkem pogledu na višku dovršenosti in popolnosti. Ta trditve je odprta na strokovno mnenje poklicanih zdravnikov in strokovnjakov. Sokolski telovadni setaj, ki ga je pred 50 leti vpeljal in znanstveno utemeljil češki vseučiliški profesor dr. M. Tyrš, skrbi za enakomerni vstetanski razvoj človeškega telesa. Mednarodne svetovne tekme v Parizu, Turinu, Luxemburgu, Londonu, Pragi itd., ki so se jih udeleževali češki in slovenski Sokoli z odličnim uspehom, so dokazale, da se noben drug telovadni sistem ne more kosati s sokolskim.

Sokolska telovadba pa je dobila tudi svojo posebno narodno in slovansko vzgojno vsebino. Sokol je bil ustanovljen v času, ko so bili mali slovanski narodi v sužnosti Nemcev in Madžarov, v času, ko sta klerikalizem in Vatikan zvesto podpirala Nemce, Madžare in politiko nemških grofov in baronov proti slovanskim političnim voditeljem, proti slovanskemu kmetu in meščanu. «Svoboda slovanskim narodom, združite se slovanski narodi», to je bil bojni klic Tyrševih naukov, ki je bil mišljen v prvi vrsti proti nacionalizmu in gospodarskemu imperijalizmu Germanov in Madžarov, v drugi vrsti pa je naperjen proti njihovi zvesti zavznici, reakcionarni duševni in moralni politiki klerikalizma. Ni narodnosti brez naprednosti. Ti dve ideji gresta vzporedno druga poleg druge in se vzajemno podpirata. Istčasno, ko iščejo odlični slovanski politiki zveze med posameznimi slovanskimi plemeni in osobito z zastopniki velikega ruskega naroda, ustvarjajoč ideologijo novega slovanstva, takrat ko slovanski častnikarji slutijo bodočo usodo Evrope in se zbirajo na kongresih v Pragi, Sofiji itd., pošilja Sokolstvo svoje telovadne čete v Krakov, Lvov, Zagreb, pošilja svoje sokolske učitelje v Petrograd, Moskvo, Odeso, Tiflis, Beograd, da pomagajo duševno zbližati Slovanstvo za enotne poglede in borbe v bodočnosti.

V notranjem razvoju naše preteklosti so stali na bojišču na eni strani zastopniki ideje narodnosti, napredno-

sti, gospodarske osamosvojitve, na drugi strani pa klerikalizem z bojevito idejo za ojačenje cerkvene politične moči za duševno varuštvo pod vodstvom duhovniškega stanu z geslom: «Vse za vero», z dodatkom «za dom, cesarja», toliko časa, dokler dopuščata, da duhovščina duševno lahko vlada nad ljudstvom.

Sokol je požrtvovalno nadaljeval zmagovito pot v boju za nacionalno osvoboditev in je širil uspešno svoje misli iz mest v trge in večje vasi. V močganih znanih voditeljev klerikalizma v Sloveniji in izdajalcev slovenskih in slovanskih nacionalnih teženj Šusteršiča in Lampeta, se je rodila pred 15 leti misel za ustanovitev telovadne organizacije Orla. Ta sestavni del klerikalne stranke v Sloveniji, je prevzel nalogo, vzgajati mladino v duhu nazadnjaštva, mednarodnega klerikalizma in avstrijskega suženjstva. Duševno naj bi odtušil slovensko mladino zmislu za svobodo in ljubezni do domovine. Za vlade teh ljudi so preganjali Sokole iz šol, razganjali sokolska društva, konfiscirali sokolsko premoženje. Ob izbruhu vojne so bili denuncirani Sokoli od nasprotnikov sokolske misli kot nemško-avstrijski državni mišljivi nevarni elementi. Kdo je klical in hujskal naše ljudstvo na poboje proti Sokolom v letu 1913. in 1914? Kdo je zval iz navdušenja za Avstrijo ob začetku svetovne vojne «prostovoljne strelce» pod orožje? Sokolstvo in napredni svet ne more v Orlovstvu videti drugega kot politično najemniško armado klerikalne stranke, za onrdo mednarodne vati-kanske politike — več jim je za oblast cerkvenih gospodov, kot za narod in državo. Kdor je privrženec teh idej in kdor je zavestno v službah te stranke, se sam izključuje iz svojega naroda, ker mu odvzema svojo pomoč in ljubezen in ker sovraži novo osvobodeno narodno državo. Država varuje samo svoje sebehodrajne interese, ako v naredbi prosvetnega ministra priznava samo eno narodno telovadno in moralno vzgojno organizacijo — sokolsko.

Sokol je v ognju preizkušen bojovník za blaginjo in svobodo naroda, kar je dokazal v najhujših časih narodnega boja. Orel ni bil ustanovljen iz potrebe naroda, temveč iz vladeželosti protinardne klerikalne stranke. Država je storila samo svojo dolžnost, ako v svoji novi naredbi priznava zasluge sokolskega dela in vidi v Sokolstvu posebne sposobnosti, da vzgoji mladino za dobre državljane, zanesljive Jugoslovane, ki bodo znali spoštovati delo in krvne žrtve onih, ki so trpeli in umirali za svobodo Jugoslavije. Iz teh razlogov uvaja nova odredba sokolsko telovadbo in vzgojo v vse šole, pa naj bo to naši duhovščini prav ali ne. Svoboda naroda in njegov svobodni, duševni in gospodarski razvoj, organiziran v državi, nam je večja svetlinja in širši pojem kot pa koristi po svojih idejah izven države stoječe klerikalne stranke.

(Konec prihodnjice)

Definitivni ustavni predlog.

Člen 5. Nikogar se ne sme zapreti brez bistvene utemeljitve in brez razloga, ki je podkrepjen z odlokom kompetentne oblasti. O tem odloku se mora obvestiti oseba, ki je zaprta, in sicer takrat, ko se aretirajo, če pa takrat ni mogoče, pa najpozneje v roku 24 ur od časa aretacije. Proti aretaciji je mesto za pritožbo pristojno sodišče. Rok za pritožbo znaša tri dni. Če v tem roku ne bi bilo pritožbe, more oblast poslati sodišču rešitev v roku 24 ur. Sodišče mora izreči svojo odločitev dva dni potem, ko je sprejelo rešenje.

Člen 6. Nikogar ne more obsoditi sodišče, ki zanj ni pristojno.

Člen 7. Nihče ne more biti obsojen, predno ni bil zaslišan in na zakonit način pozvan, naj se brani.

Člen 8. Kazen se določa po zakonu, ki je predviden za prestopke, za katerega gre. Kazen se mora izvršiti tako, kakor jo predvideva zakon.

Člen 9. govori o smrtni kazni. s

katero se bavi posebna komisija, kateri se prepusti to vprašanje v razsojo.

Člen 10. Noben državljan ne more biti izgnan iz države. Tudi v državi se ne more preganjati iz enega kraja v drugi, razun če tega za posamezne primere ne predpisuje zakon. Brez sodnega odloka se ne more nihče iztirati iz kraja, kjer prebiva.

Člen 11. Preiskave v stanovanjih se morejo vršiti samo v primerih, ki jih predvideva zakon in vedno na način, ki ga predpisuje zakon. Politični organi morejo vršiti samo v primerih, ki jih predvideva zakon in vedno na način, ki ga predpisuje zakon. Politični organi morejo vstopiti v stanovanje državljanov samo v službenem poslu, kateri se more vršiti samo na stanovanju dotičnega državljanja. Ponoči imajo politični organi vstop v privatna stanovanja samo v primerih najkrajnejše potrebe

in takrat, kadar bi stanovalci organe poklicali na pomoč. Pri vseh hišnih preiskavah mora biti navzoč predstavnik občine in dva občana. Po izvršeni preiskavi mora oblast dati prebivalcem potrdilo o preiskavi in seznam stvari, katere je preiskovalna komisija odvzela.

Politične beležke

Občinske volitve v Vojvodini. Iz Beograda poročajo: V odeljenju za Vojvodino se je vršila konferenca, na kateri so se določili glavni principi za predstojne občinske volitve v Vojvodini. Volilni sistem ostane isti kakor v Srbiji, samo s to razliko, da se uporabi za kmetijske občine proporcionalni sistem, dočim se v mestnih občinah pridruži sistem imenovanja občinskih odčelnikov. Volitve se bodo vršile že prihodnji mesec.

Krvavi delavski boji v Krompachu. Iz Košice izhajajo dne 21. februarja: Krompach je «Slovenski Vychod», je danes dopoldne prišlo do nemirov delavcev v železnarnah v Krompachu. Vzrok so prehranjevalne razmere. Delavci so zlasti zaradi tega nezadovoljni, ker so dobili koruzno moko. Pri nemirih je došlo do nasilij, ki so zahtevale človeške žrtve. En inženjer in višji kotarski sodnik, ki sta hotela delavce pomiriti, sta bila ranjena. Dva uradnika in trije otročki so bili ranjeni, med temi eden težko. Pri spopadu z orožništvom sta bila dva delavca ubita in 17 ranjenih, med njimi 7 težko. Iz Košice so poslali v Krompach policijo in vojaštvo.

Nemška pomočnica boljševizma. Beograjski presbiter poroča iz Pariza dne 20. februarja: Boljševiški delegat Krasin se je na poti v London ustavil v Berlinu, kjer se je mudil več dni. Po dosedanjih informacijah se bo pogajal s komunistično delavsko organizacijo za sodelovanje nemškega delavstva pri skorajšnji boljševiški ofenzivi proti Poljski. To sodelovanje bi obstajalo v tem, da nemško delavstvo prepreči prevoz streliva in drugega vojnega orodja preko nemškega ozemlja. Očitno je, da imajo ti porazgovori namen omejititi francosko pomoč Poljski. V tukskih političnih krogih dobro poznajo razloge, zakaj je rumunska vlada pristala na to, da se v Revalu začne porajati z moskovsko vlado zaradi rešitve gotovih, še odprtih vprašanj med obema državama, ker je znano, da bo francoska in poljska vlada kolikor mogoče kmalu podneli sporazum s katerim se zagotovi integriteta Poljske. Poljski minister za zunanje stvari pride v isti namen te dni v Bukarešto. Obenem javlja presbiter preko Pariza iz Londona, da so ondi vsi uverjeni, da so Kruppove tvornice ustanovile v Rusiji pravzaprav podružnice, v katerih se izdelujejo velike množine topov in strelnic. Poleg tega so na Pruskem našli več tisoč strelnic in na stotine varovov pušk nove konstrukcije. Po brzojavki iz Berlina je nemški minister za razorožitev dobil od svoje vlade nalog, da počaka na izid porazgovorov v Londonu in da šele potem nadaljuje razorožitev v Vzhodni Pruski in Bavarski.

Likvidacija dunajske likvidacijske komisije. Kakor poroča «Pravo Lidu», se pri dunajski republiški komisiji razpustila najprej jugoslovanska in češkoslovaška komisija, potem pa francoska, angleška, italijanska in ameriška. Agende razurčenih sekcij bodo vodili nadalje konzulati dotičnih držav.

Amerika in Japonska. Iz Londona poročajo: Zaupnik novega predsednika Združenih držav, Corman, je v senatu izjavil, da Združene države toliko časa ne smejo misliti na zmanjšanje svoje vojske in mornarice, dokler Japonska ne pristane na razoroženje.

Pred prihodom čeških parlamentarcev v Varšavo. Iz Prage poročajo 20. febr.: Brske «Lidove Noviny» javljajo, da se v Varšavi pričakuje skorajšnji prihod odposlanstva čeških parlamentarcev.

Proslava stoletnice Napoleonove smrti. Iz Pariza poročajo dne 20. februarja: Francoska vlada je v svojem področju imenovala odbor, ki vodi priprave za proslavo stoletnice Napoleonove smrti.

Prosveta.

Gostovanje ruske družbe v Mariboru. V petek se vrši v mariborskem gledališču prvo gostovanje ruske igralske družbe pod vodstvom N. A. Bronskaja. Predstavlja se bo Gogoljeva komedija »Ženitev«.

Redna profesura za stavbo ladij in ladijskih strojev na tehniški visoki šoli v Pragi. Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani nas prosi za objavljenje tega poročila: Češka tehnika v Pragi ustanavlja redno profesuro za stavbo ladij in ladijskih strojev, v slučaju potrebe se bo pri pristojnih uradih posredovalo, da bi se avtorsko pozneje razdelila na dve profesoruri, to se pravi profesuro za stavbo ladij in profesuro za stavbo ladijskih strojev. Gospodje strokovnjaki, ki bi sodelovali v obeh ali v eni izmed omenjenih stroj, in bi se interesirali za to profesuro, naj se priglase z popisom do sedanjega delovanja, kakor praktičnega tako literarnega, oziroma osebnih svojih zahtev na: Děkanské české vysoké školy technické v Praze, do konca maja 1921.

Naš jezik v Ameriki. Na newyorški univerzi Columbia se je pred kratkim ustanovila stolica za jugoslovansko književnost in kulturo. Rektor univerze dr. Nicholas M. Butler in profesor John D. Prince, dekan slovanskega departamenta, sta prijatelja našega naroda in sta bila prva, ki sta dala inicijativu za ustanovitev stolice za slovansko filologijo na tem zavodu. Za profesorja naše literature s srbohrvatskim in slovanskim jezikom je imenovan Milivoj Stanojević, prej profesor na kalifornski univerzi. Profesor Stanojević je tudi urednik slovanskega odseka enciklopedije »Amerikana«. Predavanja prof. Stanojevića so za elementarni in višji tečaj dneva in večera. Univerza Columbia je največji ameriški prosvetni zavod.

Novi član srbske kr. akademije. Na svojem zborovanju pretečeno soboto je srbska kr. akademija znanosti in umetnosti izvolila za rednega člana: generala Zivka Pavlelovića, komandanta divizije v Mostaru, in dr. Nikolo Vulića, vseučiliškega profesorja v Beogradu. Za dopisne člane pa so bili izvoljeni: profesor Kuljpaški v Skoplju, upravnik muzeja dr. S. Trajković in vseučiliški profesor dr. T. G. Jorgjević — oboje v Beogradu.

VEČJA OD NASILJA SOVRAZNIKA, BODI NAŠA POŽRTVOVALNOST ZA TRPEČE BRATE!

Domače vesti.

Ljubljana, 22. februarja.

RAZMEJITVENA KOMISIJA V LJUBLJANI. Člani razmejitvene komisije med Italijo in Jugoslavijo so tekoma današnjega dneva dospeli v Ljubljano. Vsi so nastanjeni v apartmentih hotela «Uniona». Člana jugoslovanske delegacije generalštabni polkovnik Ječmenić in pehotni polkovnik Aleksander Daskalović sta prva dospela. Ob 5. uri popoldne s tržaškim brzovlakom sta dospela na glavni kolodvor člana italijanske delegacije general Vacchelli in polkovnik Garibaldi. Na kolodvoru ju je pričakal italijanski delegat de Comelli. General Maister je prisel v Ljubljano ob 10. uri zvečer z zagrebškim vlakom. — Razmejitvena komisija je mednarodna diplomatska korporacija, ki naj vidi iz vsega našega vedenja, da smo kulturni narod, ki se zna izogniti vsakemu nepremišljenemu koraku, ki bi bil v tem slučaju vse obsodbe vreden. Ta komisija ima izvršiti na naši meji važno delo in sprejeti jo je treba z vso v mednarodnem občevaranju običajno vljudnostjo in obzirnostjo.

PRAVO MNENJE KLERIKALNOG OV NOVE DEŽ. PREDSEDNIKU. Pišejo nam: Klerikalni listi so obrizgali novega deželnega predsednika s svojo najbolj koncentrirano strankarsko pnojnico. Po njihovi pisavi ga ni slabšega človeka na svetu nego je dr. Baltič. Zanimalo Vas bo zato, kaj pravijo klerikalni voditelji, kadar iskreno govorijo. Njihova sodba o drju. Baltiču je takrat novsem drugačna. Evo vam dokaza: Dne 17. t. m. se nas je vozila večja družba od Jesenice proti Radovljici. Razgovor v kuneju se je zasukal tudi na novega dež. predsednika. Tu se oglašajo navzoči bivši poverjenik za kmetijstvo Jan ter pravi: kar je res je res. Baltič je eden najspodobnejših in najboljših uradnikov. Kadar smo mi iz kmetijskega poverjenstva v Beogradu kaj hoteli smo se obrniti na inspektorja Stiblerja in če je šla trda, pa še na načelnika Baltiča. Ta dva sta nam vedno tako dobro nasvetovala in nas tako podpirala, da smo največkrat imeli go-

Sokolski vestnik.

ZIMSKO-SPORTNI MEETING V BOHINJU. V nedeljo je priredila »Sportna zveza« velike drsalne in smučke tekme v Bohinju, ki so izpadle nad vse pričakovanje. Udeležba je bila tako s strani tekmovalcev, kakor s strani publike jako številna. Ob pol 9. uri jutraj so pričele na Bohinjskem jezeru drsalna tekme, katerih se je udeležilo deset tekmovalcev. Prvenstvo v umetnem drsanju je odnesel ing. Jaroš, (Concordia, Zagreb) ter si priboril s tem prvenstvo Jugoslavije za leto 1921. z 75 točkami. Tekmovalo se je v šestih likih in v prostem drsanju. Drugi je bil Vlad. Klinek, (Sp. kl. Ilirija z 59 točkami, tretji Betetto (Sp. kl. Ilirija z 55 in pol točkami, četrti Vodišek, (Sp. kl. Ilirija) z 42 točkami. Jugoslovansko prvenstvo juniorjev v umetnem drsanju je odnesel Pavel Schwab, (Sp. kl. Celje) z 41 točkami, proti Rebolu, (Sp. kl. Triglav, Kranj) z 39 točkami. Tretja tekma je bila tekma v teku na 500 m. kjer je zmagal Vlad. Klinek, (Sp. kl. Ilirija) 1 min. 11.2 sek., drugi Deu, (Sp. kl. Triglav) 1 min. 15.4 sek. Njim nevarni konkurent Kavšek je na pol poti padel. Ob 10. uri dopoldan so se začele smučarske tekme na daljavo po brdih med jezerom in Bistrico, in sicer tekme seniorjev in juniorjev na 5 km ter dam na 3 km. Udeležba je bila pri seniorjih 10, med njimi mnogo Zagrebčanov, pri juniorjih 15 in pri damski 4 dame, med njimi 1 iz Mostara. Prvenstvo Jugoslavije in Slovenije za leto 1921. si je priboril (Ubenja, Bohinj), z 21 min. 49.2 sek., drugi Zinaja Dušan, Zagreb, z 22 min. 43.2 sek., tretji Ferić, Zlatar, z 25 min. 8.8 sek., četrti Dolenc Joža, Ljubljana, z 25 min. 28.2 sek., peti Hieng. V tečajni juniorjev za prvenstvo Bohinja si je priboril prvenstvo Zlenko Švigelj, ki je dosegel obnem najboljši čas dneva, vozil je 21 min. 45.8 sek., drugi Švigelj Fedor, z 22 min. 43 sek., tretji Trukoczy Stanko, z 24 min. 0.8 sek., četrti Knez, peti Deu. Pri damski tekmi za prvenstvo Gorenjske je bila prva Trammer, Mostar, z 15 min. 30.8 sek., druga Jelka Naglasova, z 16 min. 44.8 sek., tretja Knezova, z 20 min. 33.2 sek. Popoldanske tekme v skoku raz skakalnice so se udeležilo pet tekmovalcev, med njimi dva Zagrebčana. Tekmovanje je počel Pogačar Jože, ki je odnesel prvo prvenstvo Jugoslavije in Slovenije s tem, da je izmed štirih skokov posrečeno izpeljal tri skoke, dosegel je 2.9545, drugi Dolenc, Ljubljana 2.9775, tretji Kavšek 3.8. Nezdgo se pri tem tekmovalju ni zgodilo nobenih.

lov uspeh. Čeravno se naše stvari Baltiča prav nič niso tikale, nam je bil vedno za vsako dobro stvar na razpolago. In ne le nam, tudi vsem drugim oddelkom pri deželni vladi, ki so se po vrsti obračali nanj. Baltič bo pa res dober deželni predsednik». Tako gospod Jan. Mi smo se pomenljivo spogledavali. Gospod Jan gotovo že dalj časa ni bil v Ljubljani in ni še vedel, da je častivredna žurnalistka klerikalne stranke proglasila Baltiča za najne vrednejšega človeka pod božjim solncem.

NEOSNOVAN NAPAD NA POVERJENIKA RIBNIKARJA. Današnji «Slovenec» napada poverjenika Ribnikarja, češ, da je pri invalidnem oddelku poverjenstva za socialno skrbstvo brez razpisa definitivno nastavlil nekega demokratskega študenta. «Slovenčeva» notica ne odgovarja resnici, ker je omenjeni visokošolec vzel v službovanje le kot pomožna moč pod istimi pogoji, kot je bil nastavljen njegov prednik, ki je bil tudi dijak. V statističnem oddelku invalidnega oddelka opravlja namreč več dijakov začasno pomožna uradna dela. Notica, ki je izprinenesel današnji «Slovenec» izvira iz tega urada samega. Za avtorje ni le značilno, potvarjanje resnice, marveč tudi njihovo naziranje o «balkanskih metodah». Pomožni uradniki invalidnega oddelka so v «Slovenec» dokazali, da ne spadajo v državni urad.

NAS BEOGRAJSKI KORESPONDENT. Z ožrom na notico «Slovenca», kateremu se zdi ponižujoče (kar je jako značilno!), da bi bivši deželni predsednik mogel vršiti naročevalsko službo, konstatiramo, da ima «Jutro» kot edini slovenski dnevnik v Beogradu svojo lastnega poročevalca, ki je član naše redakcije. «Slovenec» to sam najboljšo ve.

NA DRŽAVNE STROŠKE se radi vozijo prijatelji našega ljudstva. Z Gorenjskega nam poročajo, da se je g. Ogrin, predsednik komisije za stvarno demobilizacijo, pred tremi tedni tri dni vozil z uradnim avtomobilom po Gorenjski z večjo družbo klerikalnih gospodov. Na teh izletih je izvolil posetiti Skofjo Loko, Bled

in Tržič. Gospod Ogrin je izvoljenec klerikalnih obrtnikov in protežiranec gosp. Brejca. Na shodih so gospodje kot Ogrin rohneli proti državnim davkom, bencin za lastno potrebo na stroške davkoplačevalcev se jim pa ne smili.

* ODGOVORNO UREDNIŠTVO mariborskih klerikalnih listov »Straže« in »Slov. gospodarja« je prevzel poslanec Vladimir Pušenjak, ki naj s svojo poslansko imuniteto štiti moralno klerikalno politiko.

* ODVETNIK Dr. MRAVLAGG V MARIBORU. Odbor odvetniške zbornice je v svoji seji dne 19. t. m. ugotovil na podlagi doslednega uradnega potrdila, da je dr. Mravlagg vsled opcije za Avstrijo prenehal biti državljani SHS, in nadalje sklenil, da se dr. Mravlagg izbriše iz imenika odvetnikov.

* PROTI MADŽARSKI AGITACIJI V BACKI. Subotiski madžarski list »Bacska Hirlap« je dosledno in kljub opominom objavljaj hujšajoče novice proti naši državi in vedno namigaval na vzpostavitev krone sv. Stefana. Zaradi nekega posebno hujšajočega članka je subotisko državno pravdnštvo prepovedalo nadaljnje izhajanje lista. A urednik in lastnik lista se nista ozirala na to prepoved in izdala že drugi dan list pod istim naslovom. Policija je nato s silo ustavila izhajanje lista in izvršila v redakciji hišno preiskavo; pri tej priliki je našla tako obtežljivega materijala, da je aretirala izdajatelja lista Ingusa in urednika Szanlicha.

* NOVI PREDSEDNIK STANOVANJSKE KOMISIJE V MARIBORU. Za predsednika stanovanjske komisije v Mariboru je imenovan gosp. Herman Vidmar, podpolkovnik v p.

* KRISTIJAN ENGELMAN †. V Novem Vodmatu je umrl učitelj v pokopju Kristijan Engelman, roj. 1843. v Kranju. Služboval je v Žabnici, Ribnici, pri Sv. Gregorju, v Mirni, Suhorju, Starem trgu, Dragatušu, Dobropoljah in Domžalah. Bil je vzoren vzgojitelj in je šolsko mladino vedno vzgajal tudi v pravem narodnem duhu, brez ozira na tesne šolske predpise. N. v m. p.

* RAZPISANE INŽENJERSKE SLUŽBE. Tukajšnji urad vojne mornarice nam sporoča: Naša vojna mornarica potrebuje 3 inženjerje za ladjedelniško stroko. 3 stroje in 3 stavbene inženjerje ter 2 elektroinženjerje. Reflektanti, ki morajo biti naši državljani, naj predložijo svoje prošnje Odeljenju za mornarico v Zemlji do 1. avgusta t. l. Natančnejše pogoje dostavlja direktno reflektantom odeljenje za mornarico.

* VPRAŠANJE URADNIŠKIH PLAČ. Glasom brzojavnega obvestila iz Beograda je finančni minister doktor Kumanudi vnovič sprožil uradniško vprašanje ter zaprosil tudi ostala ministrstva za njihovo mnenje. Tudi Udrženje državnih uradnikov in uslužbencev sestavlja poseben načrt za rešitev uradniškega vprašanja. Finančni minister stoji na stališču, da je treba uradnike dobro plačati in jim zagurati njihov položaj, da se, popolnoma neodvisni, zamorejo povsem posvetiti delu, za katero jih je država vzela v svojo službo.

* STANOVANJSKA AKCIJA V CELJU. Kakor smo že svoječasno poročali, se je vršila v ponedeljek na željo stanovanjskega urada v Celju stanovanjska konferenca, ki je sklenila naprositi stanovanjski urad, da izdela načrt in proračun za gradnjo dveh stanovanjskih hiš, in sicer uradniške v Celju in delavske v Gaberju. Stanovanjski urad ga je takoj izdelal in predložil mestnemu svetniku, ki je razpravljal o njem na seji 17. t. m. Po tem proračunu bi stala uradniška hiša z 28 stanovanji 6.000.000 kron, delavska z 20 stanovanji pa 3.400.000 kron. Mestni svet je po daljši in temeljiti razpravi sklenil, da prevzame gradnjo obeh stavb le pod pogojem, da ji priskoči država na pomoč z brezobrestnim posojilom in da za ostaneke prevzamejo bogatejši meščani in denarni zavodi obligacije, ki bi jih mesto obrestovalo po 3 do 4 % in amortiziralo potom zrebanja v 60 letih. Občina je pripravljena dati potrebno stavbišče in kolikor dopušča razmere tudi les brezplačno na razpolago. Na seji se je dalje ugotovilo, da je predvsem poklicna in državna sama, da odpomore sedanjim stanovanjskim bedi s tem, da zgradi za svoje urade veliko poslopje, s čimer bi bilo izpraznjenih mnogo stanovanjskih prostorov. Naglašalo se je dalje, da bi tudi država in južna železnica lahko sezidali za svoje uradnike in uslužbence lastna poslopja, dočim so na drugi strani bogati industrijski in denarni zavodi, zlasti Prva Hrvatska štedionica, ki je te dni kupila Unio-banko, naravnost moralno primorani, da pomagajo pri omiljenju stanovanjske bede v Celju. Kako volika je stanovanjska beda v Celju dokazuje najbolj dejstvo, da

prosi za stanovanje 53 uradnikov, 59 poluradnikov, 5 oficirjev, 8 podoficirjev in 218 zasebnikov. Od vseh teh je 30 do 40 strank sploh brez stanovanja, drugi pa žive po 6 do 10 oseb v eni sobi. Da je torej v tem oziru pomoč nujno potrebna, lahko razvidi vsak, in je zato dolžnost vseh poklicanih činiteljev, da se dejanski udeležijo dela za omiljenje stanovanjske bede v Celju.

* NETOČNO LJUDSKO ŠTETJE V SARAJEVU. Rezultat ljudskega štetja v Sarajevu je presenetil vso javnost, ker so v Sarajevu, ki je imelo pri zadnjem ljudskem štetju nad 70.000 prebivalcev sedaj našli komaj 59.000 ljudi. Zato je odrejena revizija ljudskega štetja.

* JUGOSLOVANI NA NEMSKIH VISOKIH ŠOLAH. Kakor se nam iz Beograda poroča, je ministrstvo prosvete od nemške vlade prejelo besedilo navedbe glede študiranja tujcev na nemških visokih šolah. Glasom te navedbe mora vsak tujec, ki želi študirati v Nemčiji, poleg prošnje za sprejem predložiti še naslednje dokumente: spričevalo, ki dokazuje, da je prošilec v svoji domovini opravičen za vpis na visoki šoli; dokaz o zadostnem znanju nemškega jezika; svojerodno spisan življenjepis; končno dokaz, da ima prošilec zadostna sredstva za preživljanje in študij. Jugoslovanski dijaki, ki bi hoteli študirati v Nemčiji, morajo predložiti tozadevne prošnje nemškemu poslanstvu v Beogradu, in sicer za polletni semester do 15. februarja, za zimski semester do 15. avgusta.

* POMOČ INVALIDOM. Okrajno glavarstvo v Kamniku je vposlalo invalidskemu oddelku 271 kron kot uspeh neke zbirke za pomoč vojnim invalidom. Beležimo to kot razveseljiv dokaz, da se venčar najdejo še ljudje, ki lajšajo bodo svojim bližnjim z znatnimi denarnimi prispevki — v tem slučaju najbednejšim med bednimi — vojnim pohabljenim in žrtvam. Invalidski oddelke poverjenosti za socialno skrb izreka darovalcem v imenu invalidov tem potom iskreno zahvalo z željo po mnogo posnemalcih.

* KOSTI ČESKIH LEGIONARJEV SE PRENESEJO V DOMOVINO. Kakor poroča praška »Tribuna«, je českoslovaški ministrski svet sklenil, da se kosti českoslovaških legionarjev, ki so bili od avstrijskih oblasti justificirani, prenesejo v domovino.

* PRETEP V CERKVI. Praška »Bohemia« javlja iz Budjevice: Ko se je v nedeljo vršilo v stolnici posvečenje škofa Barthe, so se dogodili v bližnji seminarski cerkvi mučni prizori. Pristaši nove českoslovaške narodne cerkve so hoteli opraviti svojo službo božjo, dočim je čital v isti cerkvi mašo katoliški duhovnik. Vnel se je vrišč in pretep, tako da je morala policija cerkev izprazniti.

* PREDPUST NA JESENICAH. K tej naši notici nam poročajo, da orožniška postaja na Jesenicah ni v nikakvi zvezi s tragi-komičnim dogodkom, ki je v dotični notici omenjen.

* SOKOL II V LJUBLJANI napoveda, da se prične v četrtek, dne 24. t. m. tečaj za urbohrvaščino. Člani in članice se pozivljajo k mnogostevilni udeležbi. Opozarjamo pa na točno in resno udeležbo. Papir in svinčnik je prinesiti s seboj.

* DIJAŠKE KUHNJE »DOMOVINA« občni zbor se vrši v ponedeljek dne 28. februarja ob 16. uri v pisarni predsednika dr. Karla Tril'arja, Dalmatinova ulica.

* DIJAŠKI KUHINJI »DOMOVINA« je daroval g. I. Seidl, mesar in posestnik v Šiški, večjo množino mesa, za kar se mu društvo najtopleje zahvaljuje. Želeli je, da ga tudi drugi g. g. mesarji posnemajo.

* KONSULAT ČESKOSLOVAŠKE REPUBLIKE V LJUBLJANI naznanja vsem interesentom, da je potrebno v vsaki zadevi, pri kateri zahteva stranka tudi uradni odgovor, priložiti znamko, odnosno znesek za poštnino, ker se v drugem slučaju konsulat ne bo oziral na vloge.

* KRAJEVNA ORGANIZACIJA JDS na Oplotnici je imela v nedeljo svoj občni zbor, na katerem je bil zopet izvoljen za predsednika posestnik in kolar Fran Petelinšek.

* REDEK SLUČAJ ZA DANAS-NJE CASE. Družba Sv. C. in M. je naklonila zavedni gostilni pri »Ančniku« v Spodnji Šiški diplomu sv. Jurija, kjer so gostje nabrali v kratkem času znatno vsoto. V tej gostilni se vneto brigajo za našo šolsko družbo; redek in zato posebne hvale vreden slučaj v današnjih časih.

* KAKO SE V TRSTU PRIREJAJO MANIFESTACIJE. V soboto je vkorakala v Trst brigada Casale. Takoj za godbo je šla truma fašistov, ki so od vsakega pasanta zahtevali, naj se odkrije. Kdor tega ni storil, je dobil najmanj zausnik. Pasanti, ki so to opazili, so ustregli zahtevi in se pridno odkrivali, le kak zamišljen častalec, ki ni opazil, kaj se godi, je naltel in prejel klofuto. Med fašisti je bil tudi mladenič s pasjim bičem, ki je bil oklučtanim v svarilo, kaj jih

čaka, če bi jim padlo v glavo, da bi reagirali. Tako se je dal občinstvu pouk, kako se ima navduševati. Značilno je, da se je to godilo v prisotnosti činiteljev, ki so poklicani, da skrbijo za varnost osebe.

* V LJUBLJANSKO BOLNICO so prepeljali delavca Antona Skalo, ki je v kamnolomu trboveljske družbe v Trbovljah težko ponesrečil. Velika mina je predčasno eksplodirala in Skalo po glavi in rokah močno razmesarila.

* PONESREČENO TIHOTAPSTVO. Znani trgovec s konji Prah iz Pesnice je hotel iztihotapiti v Avstrijo pet konj, na so ga naše straže pravočasno zapazile in vzele vseh pet konj. Prah je pa zbežal v Avstrijo. Naj tam tudi ostane, ker takih ljudi res ne rabimo.

* »POLITIČEN BEGUNEC«. Na Na 22. mesecev težke ječe pred novo-meškim sodiščem zaradi tatvine obsojeni Kočvar Erich Terpotitz, je pobegnil pred kaznijo v Celovec, kjer se je izdal za političnega begunca in ker je grdil jugoslovansko kraljestvo, je dobil tudi primerno mesto pri svečarju Führerju, katerega pa je pozneje odnesel okoli 2000 kron denarja in lepega psa. Sedajso Terpotitza aretirali v Ljubljani.

* V GRADAŠČICI JE UTONILA. Pred mizaria Lenassija hišo na Glincah se je dne 21. t. m. zvečer tik ob Gradaščici igrala družba otrok, med njimi tudi 15 mesecev stara Marija Lenassi. Ko je mati odšla za nekaj minut v hišo, je mala Marija odšla od otroške družbe proti, tik hiše tekoči Gradaščici, kamor je padla in jo je deroči val takoj odnesel dalje. Za njo je skočil pleskar Ignacij Matjašič in jo je z velikim naporom izvel iz dva metra globokega tolmuna. Vsi poizkusi, ohraniti ji življenje, so ostali brez uspeha. Bila je mrtva.

Porotno sodišče.

Ljubljana, 23. febr.

Krivo žegnanje. V Veliki Stangi na Dolenjskem so dne 31. oktobra l. l. aa nedeljo praznovali »žegnanje«. Fanta Anton Benigalija in Karol Čož sta se stela in začela na neki strmini valjati in tolči. Danes se je moral pred poroto zagovarjati Anton Benigalija, ker je v tem prepiru tako autil Čoža z nožem v prsi, da je ta potem v bolnici umrl. Zagovarja se s silobranom. Porotniki so krivdo uboja zanimali z 10:2 glasovoma, soglasno pa potrdili prekoračenje silobrana, vsled česar je bil Benigalija obsojen na osem mesecev strogega zapora.

Izprijena mladina. Pri sledoči razpravi sta stopila pred porotnike dva mala paglavca, katerima ni pri starih nikdar pela šiba. Eden — Vinko Horvat — je star že 14 let, drugi — France Luznar — pa še ni izpolnil 14. leta. Na glavnem soledvoru sta jeseni v oktobru l. l. ukradla iz nezaklenjenega vagona moško kolo, vredno 2500 K. last barčnega uradnika Riharda Premorca in šest okenskih zavre, vrednih 3000 K. Po obtožnici ju je vprašal predsednik Regalčič: »Ali sta za služila obtožbo? Ali sta kriva?« Odgovorila sta porotnikom: »Ja, ja, res, res...«

Natanko opisujeta, kako sta stvar izmaknila in pravita za kolo: »Učiti sva se hotela voziti.« Porotniki so soglasno potrdili tatvino. Bila sta obsojena: Vinko Horvat na šest mesecev težke ječe zaradi hudodelstva tatvine, France Luznar pa na štiri mesece samotnega zaprta v bodoči pobiljevalnici zaradi prestopka, ker še ni izpolnil 14. leta. Brez kesa sta zapuščala porotno dvorano. Posebni oddelki v ječah gotovo ne bodo poboljšali ta dva nepridiprava.

Gospod Wagner in njegova ljubica. V belo Ljubljano je svoje dni pripeljal iz Zagreba trgovski sodnik Lojze Wagner, Rebanin, svojo ljubico Marijo Rakosko. Hotela sta na lahek način si pridobiti novce in denarce. Seznaila sta se z mladim trgovcem s čevlji Mirkom Mlakarjem. Wagner mu je svetoval, naj se zanima za zagrebški trg, kjar bode lažje in dražje spečaval čevlje. Mlakar je slednjič zaupal Wagnerju in mu izročil 20 parov čevljev. S tem blagom pa je Wagner z Rakosko pobrisal na Gorenjsko in skušal čevlje spraviti v denar. V Kranju na »Stari pošti« pa je oba zaljubljenca prijel ljubljanski detektiv in izročil sodišču. Pred poroto sta bila obsojena: Lojze Wagner na 13 mesecev težke ječe, Marija Rakoska pa na osem mesecev.

Tatvina čevljev. Bivši mornar iz Treta Nikola Lukarič je bil pred poroto obsojen na dve leti težke ječe, ker je iz zaklenjenega delavnice čevljarkega mojstra Alojzja Zalokarja v Ljubljani odnesel 17 parov raznih čevljev v skupni vrednosti 6900 kron.

V razpravljanju je današnja porota dosegla rekord. Razprave so nepretrgoma trajale od 9. dopoldne do 5. popoldne brez vsakega odmora. Razprave je vodil dvor. svetn. Regalčič.

Gospodarstvo

— Valutna reforma v okupirani Dalmaciji. Finančno ministrstvo je sklenilo potrebne ukrepe za izvedbo valutne reforme v onih krajih Dalmacije, katere bodo Italijani v kratkem evakuirali. Vsem oblastem v omejeni coni se je naročilo, da se posebna pozornost posveti onim, ki bi hoteli vtihotapiti nežigosane kronске novčanice v trenutku, ko bo Italija evakuirala Dalmacijo. Finančno ministrstvo ima podatke, da gre tu za velike svote (skoraj za milijardo kron), ki bi jih gotovo organizacije rade prenesle na našo teritorijo, kar bi znatno poslabšalo vrednost naše valute. Proti takim poskusom se bo vršila stroga preiskava. Kazen je določena na 100.000 dinarjev. Polovica globe pripade državi, polovica pa onemu, ki je vtihotapee prijel ali omogočil, da se je vtihotapstvo preprečilo.

— Terjatve in dolgovi v zasedenem ozemlju. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani pozivlja vse interese, ki imajo privatno-pravne terjatve v od Italijanov zasedenem ozemlju izza dobe pred prevratom, ki do danes še niso urejene, da ji prijavijo natančne podatke o svojih obveznostih in dolgovih. Zbornica nabira ta material za trgovska pogajanja z Italijo, pri katerih se bo reševalo tudi vprašanje v kakšni valuti, oziroma po kakšnem tečaju se bodo te vzajemne obveznosti poravnale.

— Izvoz življenjskih potrebščin v kraje, ki nam pripadajo po rapalski pogodbi. Ekonomsko-financijski komitet je odredil na predlog finančnega ministra v seji dne 2. februarja t. l., da se v principu odobri izvoz življenjskih potrebščin za prebivalstvo onih krajev, ki so bili okupirani od Italijanov in ki nam pripadajo po rapalski pogodbi, brez plačanja carine in osiguranja valute. Finančno ministrstvo je pooblašeno, da izda zaševne odloke. Izvoz se bo vršil pod kontrolo naših političnih oblasti. Carinska direkcija ima poskrbeti za hitro izvršitev tega odloka.

— Tvorica verig. V Samoboru je osnovan trgovec Josip Kovačiček tvornico izdelovanja verig. Tvornica bo izdelala letno šest vagonov verig, to je približno 70.000 do 80.000 m.

— Ameriški plugi. Neka ameriška družba osnuje v Smederevu tvornico za ameriške plugje, ki so mnogo praktičnejši od naših.

— Dementirane vesti o paroplovni družbi. Svoječasne vesti, da je Dubrovniška paroplovna družba pred likvidacijo, ne odgovarjajo istini. Te vesti so namreč razširjali samo gotovi spekulanti, da bi prišli do delnice in kupili parnike. Družba je dobila namreč od italijanske vlade, ki je zaplenila družbene parnike med vojno, dva milijona lir, o čemer delničarji niso bili obveščeni, in so hoteli izsiliti raje likvidacijo, nego da bi razdelili ta denar med delničarje.

— Razdelitev donavskega ladijskega parka. V Parizu bo v kratkem izrečena razsodba glede usode ladijskega parka raznih donavskih paroplovnih družb. Za razsodnika je v členu 300 sentžermenske mirovne pogodbe določen Amerikanec Walter Hines. Jugoslavija in Rumunija sta zaplenili ob prevratu precejšnje število ladij in pravdorek bo odločil, v koliko obveljajo te zaplembe in v koliko morata ti dve državi ladje vrniti.

— Trgovinska pogodba z Nemčijo. Na zadnji seji ministrskega sveta se je v vprašanju trgovinskega dogovora z Nemčijo sklenilo, da se Nemčija smatra kot pogodbenca stranka glede carinske tarife. Trgovinski minister dr. Kukovec je ta sklep sporočil nemškemu zastopniku v Beogradu na ta način, da je verjetno, da se dogovor kmalu sklene.

— Prometna posvetovanja v Pragi. V Pragi se vršijo posvetovanja o novih tarifnih postavkah za osebnih in blagovni promet med Jugoslavijo in Českoslovaško preko Avstrije. Posvetovanje se udeležujejo zastopniki iz Ljubljane in Zagreba. Z Dunaja in českoslovaških železnic. O mogoči so naj promet med obema državama z direktnimi listki.

— Za izvršljivost razsode praške borze v Jugoslaviji. Društvo českoslovaških tekstilnih industrijcev je zaprosilo pravo sodno ministrstvo, da sklene z jugoslovansko vlado dogovor, po katerem bi bile razsode razsodišča praške borze izvršljive tudi v Jugoslaviji.

— Draga moka v Českoslovaški. Ob priliki razprav glede uvedbe proste trgovine z žitom in moko, je minister za prehrano podal nekatere številke, iz katerih so razvidne težke arovizacije. Za moko iz tujnega plača država 4217 milijonov čK. dočim konsumenti zanjo plačajo samo 526 milj. čK. V celoti plača država za domačo in tujo moko 5903 milj. čK, od konsumentov pa dobi refundirano samo 1169 milj. čK. kar pomeni, da država doplača 4734 milj. čK, da more prebivalstvo dobiti cenejšo moko. Ta deficit morejo seveda zopet plačati samo državljani v obliki davkov, naklad itd.

— Proti 12 % izvoznim oddaj. Kakor znano, se je paritska konferenca med drugim odločila, da mora Nemčija od izvozne vrednosti oddati 12 %. To določilo ima očividni namen, oslabilo nemško izvozno trgovino. Proti tej nameri silno protestira laško časopisje, ki vidi v tem nevarnost podražitve vseh predmetov, katere mora Italija uvažati iz Nemčije. Nem-

ški eksport bi te odstotke gotovo prevažal na konsumente in tako bi jih ne plačala Nemčija, ampak le tuje države. V Italiji bi se zlasti podražile kemikalije, kalij in premog. Tudi nevtralne države bi po mnenju »Tribune« tako obremenitev odločno odklonile.

— Produkcija in zaloge soli v republiki Poljski. Bogastvo Poljaka na soli je tako obsežno, da bi zadostovalo za nekoliko tisoč let. Na poljskem teritoriju sta dve področji soli: eno na Poznanjskem in na severozapadu republike, drugo važnejše je v zakarpatski Galiciji in v devetih krajih vzhodne Galicije. Največja produkcija je bile leta 1912. Izvoz soli iz Galicije je pred vojno znašal 54 odst. celega izvoza sploh. Za časa vojne je zlasti zakarpatska Galicija zvišala produkcijo za 300 odst. Ker je v Poljski izostal nvoz ruske soli in ker je v razvoju kemična industrija, se vrše priprave za še večjo produkcijo soli. Na vsem teritoriju republike se je do sedaj produkcija zvišala za 40 odst. nasproti letu 1915.

— Kriza v papirni industriji. Po poročilu lista »Lidove Noviny« je v češki industriji papirja taka kriza, da se bo obrat v nekaterih tovarnah papirja zelo omejil v nekaterih pa popolnoma ustavil.

Borza 22. februarja

Zagreb valute: dolar 146 do 147,50, avstr. krone 22 do 23, levi 170, rublji 5 do 65, češke krone 175, franki 1050 do 1060, napoleonori 485 do 498, marke 238 do 241, levi 194, ital. lire 530 do 535. Devize: Berlin 243 do 245, Milan 546,50 do 547,50, New York kabel 150, ček 148 do 149, Dunaj 20,90 do 21,05, Pariz 1085. Blagovna borza: pšenica franko Zagreb 860, koruza 410 do 430, koruza franko Srem 350, oves franko Zagreb 400, moka mularica franko Kula v Bački 1525, št. 2 1425, št. 6 1325, otrobi franko Zagreb 300.

Banka za Primorje	denar blago
Trgovsko-obrtna banka	1020
Hrvatska eskomptna banka	875 378
Slavonia	1485 1490
Eksploatacija drva	1190 1200
Narodna banka	1525
Jugoslavenska banka	640 645
Ljubljanska kreditna banka	560 580
Praščedionica	500 910
Gutman	9200 9250
Narodna šumska industrija	13-20 1360
Poledelska banka	805 820
Beograd, valuta: dolar 36,50 do 37,50, funti 141 do 143, franki 254 do 255, lire 184 do 195, levi 48,50 do 49,50, levi 44 do 45, marke 60 do 60,50, češke krone 45 do 46, avstrijske krone 5,70 do 5,90, napoleonori 123,50 do 124,50.	102 104

Dunaj, devize: Zagreb 476 do 480, Berlin 1172 do 1178, Budimpešta 187 do 193, Milan 2577,50 do 2597,50, New York 714,50 do 718,50, Praga 885,90 do 891,90, Curih 1189,00 do 1185,00. Valute: dolar 708 do 712, marke 1189 do 1175, funti 2760 do 2780, franci 5150 do 5100, dinarji 1898 do 1913, švic. franki 11,775 do 11,825, čehoslov. krone 886 do 892, ogrske krone 136 do 138.

Avstr. kronska renta	99-50
majska renta	100
Ogrska kronska renta	225
V. avstrijsko vojno posojilo	82-50
Turške srečke	405-00
Avstr. kred. zav. za trg. in ind.	445
Anglobank	1155
Bankverein	1155
Länderbank	1984
Avstro-Ogrska banka	419
Bosanska zemaljska banka	1488
Zivnostenska banka	5394
Državne železnice	5390
Lombard	5660
Alpine-Montan	6195
Praška železna industrija	1404
Trboveljska premogokopna	4439
Leykam, papirnica	6400
Krnska železna industrija	9180
Zenica-železo	7400

Praga, devize: 180,75 do 182,25, Curih 1233,50 do 1236,50, Milan 292 do 294, Pariz 582,50 do 585,50, New York 79 do 80, Beograd 211 do 218, Dunaj 10,75 do 11,75, Zagreb 52,50 do 53,50, Budimpešta 15,12 do 16,12. Valute: dolar 78 do 79, funti 810 do 812, franci 579,50 do 582,50, dinarji 202 do 204, lire 289 do 291, švic. franki 1328,50 do 1331,50.

Berlin, devize: Italija 221,25 do 221,75, London 237 do 237,50, New York 60,33 do 60,77, Pariz 441,05 do 441,95, Svica 1006,45 do 1008,55, Dunaj 12,98 do 13,02, Praga 76,15 do 76,25, Budimpešta 11,78 do 11,82.

Curih, devize: Berlin 9,90, New York 604, London 23,47, Pariz 43,90, Milan 22,05, Praga 7,55, Budimpešta 1,15, Zagreb 4,20, Bukarešta 8,10, Varšava 0,75, Dunaj 1,30, avstr. krone 0,90.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 296 m nad mivm

Dan	Čas	Temperatura	Relativna vlažnost	Vetrov	Nebo	Padavine
22. febr.	7. ur.	24° 6'	75 %	sl. sev.	vzh.	megla
23. febr.	11. ur.	21° 5'	75 %	2. brez vetra	—	—

Redna dnevna temperatura 14. normalna 9,4
Vremenska napoved: lipo sev. vreme.
Bolnice odprte ob 6.30 zjutraj ob 17.77

Razna poročila.

Beljak 21. februarja. Ravnateljstvo državnih železnic naznanja: Od torika 22. februarja izostaneta do nadaljnjega na progi Dunaj - Leoben - Trbiž brzovlaka št. 1101 in 1102, ki sta vozila trikrat na teden, na progi Salzburg - Beljak pa brzovlaka št. 805/704 in 703/804. Nasprotno pa vozijo od istega dne dalje zopet vsak dan brzovlaka št. 11 in 12 na progi St. Mihael - Celovec ter št. 211 in 212 na progi St. Vid na Glini - Beljak. Ukine se osebni promet pri vlaku št. 290 med Beljakom in St. Vidom na Glini, kakor tudi postajanje vlaka št. 281 pri Sv. Martinu - Sittich.

Berlin, 21. februarja. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ javlja iz Londona: Vlada je na Irskem ustrelila šest oseb, baje volunov. In je pri tem naznanila, da je pri hišnih preiskavah, ki so se izvršile v nedeljo ponoči, dobila precej dragocen dokumentov iz glavnega stana republikanske armade.

Varšava, 21. februarja. V razgovoru z zastopniki francoskega časopisa je izjavil ministrski predsednik Witos: Verjamem, da bo potovanje Pilsudskega v Pariz vplivalo ugodno na pogajanja v Rigi. Glede poljsko - čeških odnošajev menim, da Poljska pripisuje prijateljskemu razmerju s sosednjo državo kar največjo važnost in ne namerava voditi nikake druge politike, kakor politike miru.

London, 21. febr. Pri interviewu, ki ga je dal grof Sforza po svojem prihodu v Pariz, je izjavil glede avstrijskega problema nastopno: Uspeh konference v Portorose je odvisen od tega, kakšno stališče bodo posamezne države zavzele napram konferenci. Mnoge države se bodo gotovo nad tem ali onim spodbudile, kar Italija dobro razume. Italijani, Jugoslovenci in Čehoslovaki se vsi upirajo misli na preporod in obnovitev stare avstrijsko-ogrske organizacije. „Mi v Italiji se zavedamo nujnosti, da je treba kaj storiti v korist nasledstvenim državam, pod katerimi je treba razumeti tudi Avstrijo. Mislim, da se ne varam, če trdim, da bi tak arrangement Avstriji bolj pomagal, kakor cela vrsta diplomatskih formul“ je dejal grof Sforza.

FRANK HELLER:

Prigode gospoda Collina.

(Prevod iz švedščine F. J.)

Pri šestinideseti točki se mu je queue zdrnil in krogla se je premaknila jedva za centimeter. „Prosim, sunite še enkrat“, ga je povabil vljudni komornik. „Izborno igrate.“

„Hvala, toda drugič ne sunem nikdar. Sicer pa dobim partijo gotovo. Danes sem v pravem razpoloženju.“

„To mi je drago“, je odgovoril Vivic. „Tem sijajnejša bo moja zmaga.“ Komornik ni odgovoril. Queue je natrl na svoje zadovoljstvo, pogledal za trenutek na zeleno sukno, zopet namršil obrvi in sledil je kratek, močan nizek sunek. Krogla je zadela drugo, se vrnila, odletela okrog cele mize, se odbila od vseh štirih stranic in z matematično gotovostjo zadela tretjo kroglo ravno v sredini.

„Petdeset“, je zašepetal marker. Komornik se je zbral. „Izgubili ste, profesor“, je rekel.

„In častno“, odgovori Filip. „Tako igrato v Benetkah. Zaslužili ste si zmago, in kakor je dogovorjeno, in marker je začuden opazoval oba igralca. In začudenje je bilo opravičeno. Kajti Filip je igral dobro, če ne štejem zadnjega sunka, celo prav dobro. Vivic pa kakor kakšen pariški biljarni profesor. Debele črne obrvi sta se staknili, da je izgledalo, da si je Vivic obvezal čelo, žolte roke so nervozno planile nad zeleno sukno in sledil je kratek, močan sunek, tako nepremišljen, kakor kaj. Toda krogla so odletela in se zadela z matematično gotovostjo ter se postavile v pozicijo. Desetorico, dvajsetorico in tridesetorico je pustil Vivic za seboj in markerjev glas je prihajal vedno spoštljivejši. Enainštirideset, šestinštirideset, sedeminštirideset, osemninštirideset, devetinštirideset. Tu se je Vivic zbral ob biljara, petdesetič očrl s kredo svoj queue in vprašal Filipa: „Zal sva se

pozabila dogovoriti. Ali dovolite zadnjo točko na prvi sunek, ali pa indirektno?“

„Seveda“, odvrne Filip vljudno in se prikloni. „Sicer se mi pa zdi, da je položaj težaven.“

„...marveč za čevljarjem Woerzom iz Altone, aretiranim zaradi po-
„Zagotavljam vam“, pravi Filip, „da govorim povsem resno. Dostaviti pa moram, da ne smete vprašati za velikim knezom Mihajlom Nikolajevičem Ruskim, marveč...“

„Za kom pa?“ vpraša Vivic grozeče.

polne pijanosti, kravala, dejanskega nasprotovanja policiji in zaradi nespodobnega zmerjanja redarstva“, odgovori Filip in se nehote nasmehlja.

Gospod Vivic je nekaj minut gledal Filipa in premišljal. Potem je oblekel svojo sukno. „Princ iz rodu Romanov... v luknji? Če naj bo to šala, vas bo drago stala.“

Ne razumem vas, gospod komornik, pravi Filip. „Saj veste, kakšno navadico ima veliki knez, no, in potem se ni čuditi, da se je to prej ali slej pripetilo. Edino, čemur se čudim je to, da niso velikega kneza spoznali, potem ko ste naznamili policiji, da ga iščete in ko ste dali njegov popis. Toda apes tout, svojo vlogo je glumil sijajno. Stražniki, ki so aretirali, bodo prisegli, da takšnega gobca niso slišali v vseh letih svoje službe.“ Vam povem sedaj naslov velikega kneza. Sicer je pa že čas, ker bo njegovo carsko visočanstvo gotovo nestopno, kje se nahaja.“

„In kje morem najti svojega visokega gospodarja?“ vpraša Vivic in odstavi svoj queue.

„V luknji policijske stražnice na Gänsemarkt“, odgovori Filip mirno.

Prvič se je sedaj oživil žolti Vivicov obraz. „Kaj p? naj to pomeni?“ se je zadr. „Če se hočete šaliti, Vam povem, da je ta šala jako nespodobna!“

„V luknji, v luknji“, je mrmral Vivic, kakor omoten od udarca. „Za-

kaj niste prej povedali? Vas bo drago stalo!“

Filipu je postalo že nekoliko neugodno. Spomnil se je izza svoje mladeniške lektire na strašne opise o tretjem oddelku in njenem strašnem predstojniku, baronu Friedrichu. Ali naj si nakopije na vrat sedaj še rusko policijo, ali mu švedska in danska še ne zadostujeta? Pha, si je mislil, ta tudi ne bo boljša.

Uro pozneje sta Filip in Vivic zapustila policijo na Gänsemarkt. V njuni sredi je bil dolgolas gospod, divjega pogleda, v sivi posvaljkani obliki. Pred komisarjem je Filip moral pripovedovati dogodke prejšnje noči, komornik je pokazal potrebne papirje in prisegel identičnost velikega kneza in nato so jim, četudi ne preveč milostno dovolili, da odidejo. Pri odhodu sta dva stražnika žalostno gledala za njimi. Filip je v njih spoznal stražnike od davi in popolnoma odobral niune občutke.

Ko je veliki knez srkal večerni zrak, je končno dobil tudi zopet govorico. Dotlej je molčal kakor riba, tudi med zaslišanjem pred policijskim komisarjem — in hripavo je sedaj izrekel eno samo besedico: „Piva!“

Odšli so v bližnjo gostilno in pred točajno mizo si je veliki knez oddahnil z nekoliko vrčki svežega piva iz sodčka. Filip in komornik sta ga spoštljivo gledala. Po petem vrčku je veliki knez zamrmral: „Hudiča, bil sem že ves mrtev po tej prokleti vodeni žlampi.“

„Zakaj pa vaša visokost niste povedali, kdo ste?“

„Pa mislite, da bi mi bil kdo verjel? Vivic, oprostite, vi ste osel. Sicer sem pa mislil, da me bodo izpustili še kot čevljarja Woerza. Pa kako, da ste rabili toliko časa, predno ste me našli?“

„Visočanstvo“, je protestiral komornik, „saj niti nisem prav vedel, ali ste v Nemčiji, kaj še, ali ste v Hamburgu. Storil sem vse, kar je bilo v moji moči. Pristanišče sem dal preiskati z mrežami, istotako veliko

mrtnvašnico, manjše točajne pri St. Pauli...“

„Vivic, vi ste pa res prijazen...“ „...in še druge lokale, ki pridejo v poštev“, je nadaljeval Vivic, ne da bi se pustil motiti „Toda vse zaman. In vendar je ves čas nekdo vedel, kje se vaša visokost nahaja...“ in pokazal je s prstom na Filipa, ki mu je postalo nekoliko neugodno. Toda veliki knez si ga je smehljaje ogledal in pristavil: „Da, ta-le! Fina numara! Zivahna zabava včeraj pri Schiemannu, aj? Kje sva že prišla narazen?“ (Dalje prihodnjic.)

Narodno gledališče.

Drama:

Sreda, 23. febr.: Tudi: Golgota. Red B. Četrtek, 24. febr.: Jerome: Miss Hobbs. Red E.

Opera:

Sreda, 23. febr.: Baletni večer. Gostovanje moskovskega imperatorskega baleta. Izven. Četrtek, 24. febr.: Baletni večer. Gostovanje moskovskega imperatorskega baleta. Izven.

Lastnik in izdajatelj

Konzorci: „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc

Ustanovna skupščina Saveza spediterjev Jugoslavije

bo dne 27. februarja t. l. ob dveh popoldne v prostorih obrtnega zbora v Zagrebu Mažuraničev trg, s tem-le dnevnim redom: 1.) Pozdrav načelnika. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Čitanje in odobrenje pravil. 4.) Volitev prvega odbora. 5.) Stališče saveza napram privrednemu совету, reviziji carine in reorganizaciji saobraćaja. 6.) Eventualnosti.

Pristop imajo vse protokolirane spediterske in carinske posredniške firme, a zastopati jih morejo lastniki, prokuristi ali direktorji s pooblastilom.

Za naprej prijavljene bodo pripravljena stanovanja. Vsa pojasnila in prijave daie in prejme „Načelnstvo udruženja spediterjev in voznikov, Zagreb, firma S. W. Hoffmann, Preradovičev trg“.

Jutra

„je najboljši in najbolj informiran slovenski dnevnik!“

Vino izbrano, varvano, belo ali rdeče, novo ali staro, po vrlo nizki ceni na malo ali veliko, pošilja v poslanih sodih Ciglar, trgovina vina, Stubica, Hrvatsko, Zagorje 829 0-7

Riz, sveže, vino, prazne sode nudi usojneje Fr. Siro, Kranj. 231 90-0

Obi. konces. zavod za pokončavanje p dgan, miši in mrčesa, Kolodvorska ulica št. 39. 415 52-16

Rupijo se stara, tudi pokvarjena dvokotica, silvalni, pisalni in razni stroji. P. BATJEL, Ljubljana, Stari trg 23. 274 12-5

Obvestilo.

Obveščava cenj odjemalca in p. n. občin stro, da sprejemava nova čela in popravi po najnižjih cenah Galovi čevlji v zalogi. Taristovski čevlji domačega izdelka. 522 22

Ant. in Jož. Brajer-Kapele Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Sukanec

vezalke, otroške sesalke ter razne glavničke za česanje priporoča

tvrdka Osvald Dobeic Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

ČEVLJI

na debele in na drobno, vse vrste moški, ženski in otroški, delavski kakor tudi naj finejši vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah se dobijo pri znani tvrdki

ALEKSANDER OBLAT, Ljubljana, Sv. Petra cesta 23. Tudi se pošilja po povzetju po vsem kraljevstvu.

~~~~~

Kdor hoče kaj prodati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
— inseriraj v „Jutra“

~~~~~

ANONČNI ZAVOD LJUBLJANA

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Oglasni oddelak sprejema oglase vseh vrst v vseh listih v tu- in inozemstvu. Proračuni, nasveti, prevale zastoj. Nudi vsotransko obsežno ugodnost. Oskrbil klišaje. Dopisuje v vseh jezikih.

R/47 Ugodna prilika! Lepo posestvo na Plešu se z vsem potrebnim gospodarskim poslopjem in inventarjem ceno prodá. Vprašanja s priloženo znamko za odgovor pod „R 47“ na Anončni zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Prodaja in nakup posestev, posejila, trgovske izravnave, ameriške zadeve. Gospodarska pisarna dr. IV. ČERNE, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, 47 telefon 37. 337 12-2

Pozor, zdravniki in kapitalisti!

Vrelo mineralnih vod, s'ovcei se v sredini preteklega stoletja, v eni najlepši pokrajini Slovenije v polnem obrata (letna produkcija 1.000.000 litrov), pripravno za moderno zdravilišče, najugodnejše napredaj. Vprašanja pod „Ziati R 52“ vroleo“ na Anonč. zav. d DRAGO BESELJAK, Ljubljana. 407 3-1

Drago Beseljak

gostilno v Ljubljani ali Sp. Šiški. Vprašanja p d R/50 na Anončni zavod DR. GO BESELJAK, Lj. bljuna, Cankar R/50 jeto nabrežje 5. 337 2-2

V najem se vzame

Enodružinska hiša v najbližji okolici Ljubljane, z vrtom in vsemi pritlikinami se po ugodni ceni prodá. Ponudbe na Anončni zavod DRAGO R/49 BESELJAK, Ljubljana. 308 3-2

DELNIŠKA TISKARNA

D. D.

(prej Tiskarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg)

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča 35 29

za izdelovanje vseh tiskovin od posetnic do najumetnejšega barvnega tiska, kakor tudi za natiskovanje listov, časopisov, trgovinskih in uradnih tiskovin. Vsa ta dela izvršuje kar najhitreje in po strogo strokovnih pravilih.

Obenem priporoča svojo najbolje urejeno

knjigoveznico,

ki izvršuje knjigoveška dela od najpreprosteje do najfineje vrste.

Natanila Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani

Pisalne stroje Remington

nudi trdka 335 8-5

K. A. Kregar, Ljubljana.

Ilirija-, Jurjevo-, Cipulin-ter Erdal-kremo, nadalje mast za (biks) nudi po najnižjih cenah

tvrdka Osvald Dobeic 370 Ljubljana, v. J koba trg 9. 4-3

Največja zalog klavirjev in pianin v Ljubljani

651

tvrdka J. DOLENC 26-4

Ljubljana, Hilšerjeva ulica št. 5

se priporoča za nakup najboljših instrumentov

izvratnih tovarn po najsolidnejših in nizkih cenah.

Naročajte spise o naši državi:

ALBIN OGRIS, Borba za jugoslovansko državo.

Cena K 32-., po pošti K 1 80 več.

Dokument o jadranskem vprašanju.

Cena K 18-., po pošti K 1 80 več.

STEFAN SAGADIN, Naš sadašnji ustavni položaj.

Cen K 16-., po pošti K 1 80 več

ANTON MELIK, Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

I. del K 18-., II. del K 42-., po pošti oba zvezka skupaj K 5 40 več.

208 5

Naročila sprejema

Tickovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica 6.

RUDOLF PEVEC

trgovca v Mozirju

naznanjam, da sem otvoril svojo podružnico v Beški v Sremsu v bližini Beograda in Novoga s'ada, ter bom moral najkvalitetnejše ter po najnižji dnevni ceni postreči vso slovensko, koruzo, ječmenom, ovsem, vsakovrstne moko, slanino, mastjo, svinjama, s karlovaškim in banatskim vinom. Naročila naj se pošiljajo n-ravnost na tvrdko Rudolf Pevec v Beški v Sremsu. — Brojavci: Pevec, Beška-Srem.

Nakupoval bom direktno od kmetov ter bom mangel konkurirati z vako drugo tvrdko. Obenem se bodo tamk j prodajale deske, les in drogi. Slovincem se bodo brezplačno daja e eventualne informacije.

Za mnogobrojna naročila se priporoča

Rudolf Pevec.

385 26-20